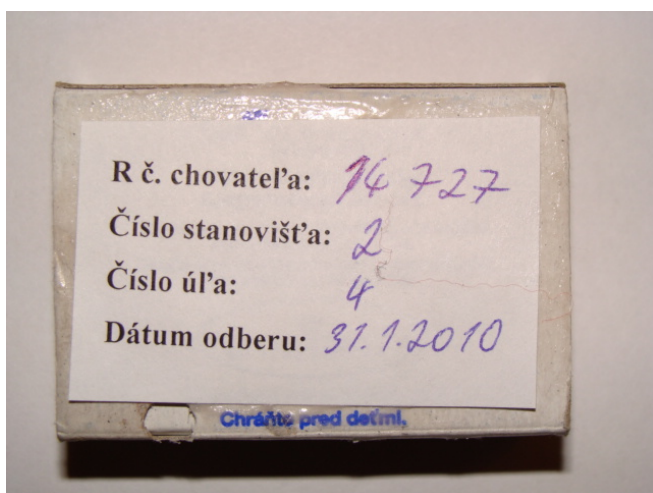

Odber vzoriek zimných mŕtvoliek včiel a meliva u chovateľov včelích matiek v plemenných chovoch

Chovatelia matiek môžu odchovávať včelie matky za podmienok, ak sa nenachádzajú v ohnisku alebo ochrannom pásme vyhlásenom z dôvodu výskytu nebezpečných nákaz (hlavne mor včelieho plodu). Pre odchov a expedovanie včelích matiek v danom roku musí mať každý chovateľ včelích matiek platný **veterinárny atest**, ktorý vydáva príslušná regionálna veterinárna a potravinová správa na základe vyšetrení vzoriek zimných mŕtvoliek včiel a zimného meliva. Postup odberu a zasielania vzoriek mŕtvoliek včiel určuje Ústav včelárstva. Preto sa nimi môžete riadiť ihneď a podľa Vašej potreby odobrať vzorky. Zasielanie zmesných vzoriek zimného meliva včiel je povinnosťou aj u kočujúcich včelárov. Postup zasielania meliva určuje ŠVPS SR osobitne pre každý kalendárny rok a to približne koncom februára spolu s tzv. Plánom veterinárnej prevencie a ochrany štátneho územia Slovenskej republiky.

1. Požiadavky na označenie a zasielanie vzoriek zimných mŕtvoliek včiel:

Za účelom diagnostiky nozematózy a akarapidózy zasielajú chovatelia matiek vzorku 30 až 50 mŕtvoliek (plná zápalková krabička) odobratých z úľového dna. Vzorku je potrebné zabaliť do zápalkovej krabičky, ktorú chovateľ označí nálepkou obsahujúcou nasledujúce údaje: reg. číslo chovateľa, názov stanovišťa, číslo úľa, dátum odberu vzorky (obr. 1 a 2).

Obr. 1: Správne označená spodná strana zápalkovej krabičky.

Obr. 2: Dierkovačom perforovaná krabička zabezpečuje, aby vzorka neporástla plesňami. Pred predierkovaním vrchnáka vyberte vysúvaciu časť, aby ostala neporušená.

Ak je vzorka príliš vlhká, je možné ju nechať v otvorenej škatuľke čiastočne presušiť pri izbovej teplote počas 12-24 hodín. **Vzorky nesušte na radiátore !!!!** Pri balení vzoriek pred odoslaním používajte len priedušné materiály (papier, papierové krabice). **Nevkladajte vzorky do igelitových vreciek a obalov**, nakoľko takto zabalené vzorky plesnivujú a skresľujú výsledky získané z Vašich vzoriek !!! **Vzorky balené do nepriedušných igelitových obalov nebudú vyšetrené.**

Vzorky zimných mŕtvoliek včiel zasielajú len chovatelia včelích matiek plemenných chovov v termíne od 20. 1. do 28. 2. príslušného kalendárneho roku na adresu:

VÚŽV Ústav včelárstva
Dr. J. Gašperika 599
033 80 Liptovský Hrádok

Vzorky zimných mŕtvoliek včiel, ktorých dátum odoslania na vyšetrenie je po 28. 2. príslušného kalendárneho roku, nebudú akceptované pre účely vydania veterinárneho atestu plemenným chovom.

V prílohe tohto článku Vám prikladáme súbor oznacenie_vzoriek.xls, ktorý Vám uľahčí označovanie vzoriek ako aj súbor sprievodny_list.pdf, ktorý je potrebné vyplnený priložiť ku zasielaným vzorkám mŕtvoliek včiel.

2. Požiadavky na označenie a zasielanie zimného meliva:

Povinnosť zasielať zmesné vzorky zimného meliva majú chovatelia včelích matiek a kočujúci včelári. Títo chovatelia sú povinní v spolupráci s príslušnou regionálnou veterinárnou a potravinovou správou (RVPS) zabezpečiť odber zmesných vzoriek zimného meliva v zmysle Plánu veterinárnej prevencie a ochrany štátneho územia Slovenskej republiky na daný kalendárny rok. Náklady spojené s laboratórnym rozborom znáša chovateľ.

Každý chovateľ, ktorý plánuje v sezóne kočovať, alebo odchovávať matky v sezóne si na príslušnej regionálnej veterinárnej a potravinovej správe vyzdvihne vzorkovnice na odber meliva v potrebnom množstve. V tomto prípade zmesné vzorky zimného meliva chovateľ vytvorí zmiešaním celého obsahu meliva z maximálne 25 včelstiev. Zmes melív premieša a takto pripravenou zmesou voľným nasypáním naplní objem vzorkovnice (Obr. 3). Vzorkovnicu chovateľ označí svojím registračným číslom, číslami úl'ov, z ktorých vytvoril zmesnú vzorku, názvom stanovišťa a dátumom odberu.

Zmesné vzorky po odbere odovzdajú chovatelia na regionálnej veterinárnej a potravinovej správe. Táto zabezpečí vypísanie sprievodného dokladu a odošle vzorky do národného referenčného laboratória v Dolnom Kubíne alebo veterinárnych a potravinových ústavov Bratislava a Košice.

Obr 3: Vzorkovnice.

Odporúčaná lehota odovzdania zmesných vzoriek meliva pre kočujúcich včelárov nie je stanovená, ale chovateľ by ho mal odovzdať tak, aby mal výsledky vyšetrenia včas k dispozícii a aby mohol včas pred sezónou požiadať o vydanie veterinárneho povolenia na premiestnenie včelstiev za znáškou. Pevný termín zo strany ŠVPS nie je daný. ***Pre plemenné chovy je záväzný termín odovzdania zmesných vzoriek meliva vyplývajúci z príkazného listu chovateľského poriadku PPO do 28.2. príslušného kalendárneho roku. Do tohto termínu sú plemenné chovy povinné odovzdať vzorky meliva na RVPS.***

30.1.2023 v Liptovskom Hrádku
MVDr. Martin Staroň, PhD.